

4087

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

کارآفرینی

ایجاد و توسعه کارآفرینی جدید

قابل استفاده برای دوره‌های گردانی و کارشناسی

مریم واعظی

مدرس دانشکده فنی و حرفه‌ای شهید رجایی کاشان

سرشناسه: واعظی، مریم، ۱۳۴۳-
عنوان و نام پدیدآور: کارآفرینی / تألیف مریم واعظی
 مشخصات نشر: کاشان، محتشم، ۱۳۹۷
 مشخصات ظاهری: ۱۶۰ ص.
 شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۸۵۵۶-۰۸-۴
 وضعیت فهرست‌بندی: بستر نیپا
 یادداشت: کتابخانه به صورت زیرنویس
 موضوع: کارآفرینی
 موضوع: موفقیت در کسب و کار
 موضوع: خلاقیت در کسب و کار
 رده‌بندی کنگره: ۱۳۹۷ ۲۱۵۲ و ۶۱۵ / HB
 رده‌بندی دیویی: ۳۳۸/۰۴
 شماره کتابشناسی: ۹۷۶۵۴۸۳

lohtasham.pub@gmail.com

صندوق پستی ۸۷۱۳۵/۱۵۳۶



کارآفرینی

مؤلف: مریم واعظی

ناشر: انتشارات محتشم

چاپ و صحافی: چاپخانه موسسه بوستان کتاب

نوبت چاپ: اول - ۱۳۹۷

قیمت: ۱۲۰۰۰ تومان

تیراژ: ۵۰۰

مرکز پخش: کاشان، خیابان امیرکبیر، بلوار الغدیر، غدیر ۱۸، انتشارات محتشم

تلفن: ۰۳۱۵۵۳۳۷۷۵۹ - ۰۳۱۵۵۳۳۷۷۸۸

«حق چاپ محفوظ است.»

فهرست مطالب

عنوان	صفحه
مقدمه.....	۱۳
فصل اول: کارآفرینی چیست و کارآفرین کیست؟	
مقدمه.....	۱۵
سیر تکاملی و تعاریف کارآفرینی.....	۱۶
اهمیت و نقش کارآفرینی.....	۱۹
انواع کارآفرینی.....	۲۰
۱. کارآفرینی فردی (مستقل).....	۲۱
۲. کارآفرینی سازمانی یا درون سازمانی.....	۲۱
فرآیند کارآفرینی.....	۲۱
۱. کارآفرین.....	۲۱
۲. فرصت.....	۲۱
۳. ساختار.....	۲۱
۴. منابع.....	۲۲
۵. استراتژی و برنامه‌ی کسب و کار.....	۲۳
خطرها، ره آوردها و جذابیت‌های کارآفرینی.....	۲۳

۱. نبود اهداف واقع بینانه و قابل سنجش ۲۳
۲. عدم پیش بینی موانع ۲۴
۳. عدم تعهد ۲۴
۴. نبود تجربه تجاری یا تکنیکی ۲۴
۵. نبود بازار مناسب ۲۴
۶. تأثیرات فرهنگی - اخلاقی کار آفرینی ۲۵
۷. تأثیرات اقتصادی - اجتماعی کار آفرینی ۲۷
۸. انگیزه‌های کار آفرینی ۲۸
۹. کارآفرین کیست؟ ۲۹
۱۰. رویکرد ویژگی ها ۳۰
۱۱. ۱. ۱. حالت‌های ذهنی مثبت ۳۰
۱۲. ۲. ۱. نیاز به موفقیت ۳۱
۱۳. ۳. ۱. تمایل به ریسک و مخاطره ۳۲
۱۴. ۴. ۱. گرایش به خلاقیت و نوآوری ۳۳
۱۵. ۵. ۱. روحیه شکست ناپذیری ۳۳
۱۶. ۶. ۱. مرکز کنترل درونی ۳۵
۱۷. ۷. ۱. نیاز به استقلال ۳۵
۱۸. ۲. رویکرد رفتاری ۳۶
۱۹. ۲. ۱. ویژگی‌های مرتبط با سابقه و پیشینه ۳۶
۲۰. ۲. ۱. ۱. شرایط کودکی ۳۶
۲۱. ۲. ۱. ۲. تحصیلات ۳۸
۲۲. ۳. ۱. ۲. سن ۳۸
۲۳. ۴. ۱. ۲. پایگاه اجتماعی نامناسب ۳۹
۲۴. ۲. ۲. ویژگی‌های تجربی ۳۹

۳۹ ۱. ۲. ۲. الگوی نقش

۴۱ ۲. ۲. ۲. تجربه‌ی کاری و نارضایتی از شغل قبلی

فصل دوم: خلاقیت و نوآوری

۴۳ تعریف خلاقیت

۴۴ ضرورت نقش خلاقیت

۴۵ فرایند خلاقیت

۴۷ توسعه خلاقیت

۴۷ ۱. شناخت روابط

۴۷ ۲. توسعه یک دیدگاه عملیاتی

۴۸ ۳. استفاده از مغز

۴۸ ۴. حذف یا شکستن قالب‌های ذهنی

۴۹ موانع خلاقیت

۵۰ ۱. موانع محیطی خلاقیت

۵۰ ۲. موانع سازمانی خلاقیت

۵۱ ۳. موانع فرهنگی خلاقیت

۵۱ ۴. موانع فردی خلاقیت

۵۲ تکنیک‌ها و روش‌های افزایش خلاقیت

۵۲ ۱. تکنیک توفان فکری

۵۱ ۲. تکنیک توهم خلاق

۵۱ ۳. تکنیک دلفی

۵۶ ۴. تکنیک اسکمپر یا سوالات ایده برانگیز

۶۰ ۵. تکنیک سینکتیکس

۶۲ تعریف نوآوری

۶۲	تفاوت خلاقیت و نوآوری
۶۳	فرایند خلاقیت و نوآوری
۶۴	انواع نوآوری
۶۵	سطوح نوآوری

فصل سوم: - نگری را اندازی و مدیریت کسب و کارهای کوچک

۶۷	تعریف کسب و کار
۶۸	انواع کسب و کار
۶۸	۱. کسب و کار الکترونیک
۶۸	۲. کسب و کار خانگی
۶۸	۳. کسب و کار خانوادگی
۶۸	۴. کسب و کار روستایی
۶۸	۵. کسب و کارهای کوچک و متوسط
۶۹	۶. کسب و کارهای بزرگ
۶۹	واحدهای تجاری کوچک
۶۹	بررسی فرصتهای کسب و کار
۷۰	فعالیت‌های مدیریتی در کسب و کارهای کوچک
۷۰	۱. برنامه ریزی
۷۰	۲. سازماندهی
۷۴	۳. مدیریت منابع انسانی
۷۵	۴. هدایت
۷۶	۵. کنترل
۷۷	مسایل حقوقی، مقررات و قوانین کسب و کار کوچک
۷۷	انواع روشهای راه اندازی کسب و کار

۷۸	۱. روش خرید کسب و کار
۷۹	۲. روش پذیرش نمایندگی
۸۰	شروع کسب و کار از صفر
۸۰	۳. الکتیت انفرادی
۸۱	۲. ۲. شراکت
۸۲	۳. ۳. شراکت
۸۳	انواع شرکتهای تجاری
۸۳	۱. شرکت سهامی
۸۳	۲. شرکت با مسئولیت محدود
۸۳	۳. شرکت تضامنی
۸۴	۴. شرکت مختلط غیر سهامی
۸۴	۵. شرکت مختلط سهامی
۸۴	۶. شرکت نسبی
۸۵	۷. شرکت تعاونی
۸۶	نحوه ثبت شرکتهای
۸۶	علائم تجاری
۸۸	نام تجاری
۸۸	برند
۹۰	حق تکثیر
۹۰	حق اختراع
۹۱	فعالیت‌های حسابداری و مالی در کسب و کارهای کوچک
۹۱	۱. فعالیت‌های حسابداری
۹۳	۱. ۱. معادله‌ی حسابداری
۹۶	۱. ۲. چرخه حسابداری

۹۷	۱. ۲. دفتر روزنامه
۹۹	۲. ۲. دفتر کل
۹۹	۱. صورت سود و زیان
۱۰۰	۱. صورت سرمایه
۱۰۰	۳. رازنامه
۱۰۰	۴. صورت گردش وجوه نقد
۱۰۰	نقطه سر به سر
۱۰۱	۲. فعالیت‌های مالی
۱۰۲	برنامه ریزی مالی
۱۰۲	تفاوت‌های مدیریت مالی
۱۰۲	وظایف مدیر مالی
۱۰۳	بازاریابی
۱۰۳	تعریف مدیریت بازاریابی
۱۰۳	عوامل مهم بازاریابی و نقش آن در استراتژی بازار
۱۰۵	۱. محصول
۱۰۵	۲. قیمت
۱۰۵	۳. ترفیع
۱۰۶	۴. توزیع
۱۰۶	محیط بازاریابی
۱۰۷	۱. محیط خرد
۱۰۸	۲. محیط کلان
۱۰۹	مشتری مداری
۱۱۰	پنج حقیقت مسلم در مورد مشتری
۱۱۰	مفهوم جدید کیفیت در ارتباط با مشتری

تبلیغات.....	۱۱۱
تعریف تبلیغات.....	۱۱۲
انواع تبلیغات.....	۱۱۲
۱. آگهی های تجارتي.....	۱۱۲
۲. فروش شخصي.....	۱۱۲
۳. پيسبرد روش.....	۱۱۳
۴. روابط عموم.....	۱۱۳
مشخصات يك آگهي تبليغاتي خوب.....	۱۱۳
مشخصات فروشنده خوب.....	۱۱۴
مزايای ايجادكسب و كارهای كوچك.....	۱۱۵
۱. استقلال.....	۱۱۵
۲. فرصت های مالی.....	۱۱۵
۳. خدمت اجتماعي.....	۱۱۵
۴. امنيت شغلي.....	۱۱۵
۵. اشتغال خانوادگي.....	۱۱۵
۶. ايجاد چالش.....	۱۱۵
تبدیل مشاغل كوچك به مشاغل بزرگ (توسعه كسب كار).....	۱۱۶
۱. مرحله ايجاد.....	۱۱۷
۲. مرحله شروع.....	۱۱۷
۳. مرحله رشد.....	۱۱۷
۴. مرحله تثبيت.....	۱۱۷
۵. نوآوری یا افول.....	۱۱۸
ورود کارآفرین به فعاليت های اقتصادی بين المللی.....	۱۱۸
۱. صادرات.....	۱۱۸

۱۱۹	۲. همکاری‌های مشترک (مشارکت).....
۱۱۹	۱. ۲. اعطای لیسانس.....
۱۲۰	۲. ۲. قرارداد تولید.....
۱۲۰	۳. ۲. قرارداد مدیریتی.....
۱۲۰	۴. مشارکت سرمایه‌ای.....
۱۲۰	۳. سرمایه‌گذاری مستقیم.....
۱۲۱	مقررات صادرات و واردات.....
۱۲۱	۱. تعرفه‌های کمرک.....
۱۲۱	۲. سوبسیدها (یارانه‌ها).....
۱۲۲	۳. سهمیه بندی واردات.....
۱۲۲	۴. سهمیه بندی در راستای توسعه ظرفیت‌های داخلی.....
۱۲۲	۵. سیاست‌های ضد دامپینگ.....
۱۲۲	۶. سیاست‌های اداری.....
۱۲۳	فناوری اطلاعات (IT) و نقش آن در توسعه‌ی کسب و کار.....
۱۲۵	ویژگی‌های موثر فناوری اطلاعات در کارآفرینی.....

فصل چهارم: فرهنگ کسب و کار

۱۲۷	تعریف فرهنگ.....
۱۲۸	نگرش‌ها نسبت به کسب و کار.....
۱۲۸	۱. نگرش منفی نسبت به کسب و کار.....
۱۲۹	۲. نگرش خنثی نسبت به کار.....
۱۲۹	۳. نگرش مثبت به کسب کار.....
۱۲۹	باورها و هنجارهای غالب بر محیط کسب و کار موفق.....
۱۳۰	۱. هنجارهای اجتماعی و فرهنگی.....

۱۳۱	۲. فرهنگ کار در ایران.....
۱۳۱	۳. فرهنگ کار در اسلام.....
۱۳۴	۴. کار در ادبیات و فرهنگ ایران.....
۱۳۷	۵. فرهنگ کار و کارآفرینی در جهان.....
۱۳۷	۱. ۱. فرهنگ کار در ژاپن.....
۱۳۸	۲. ۵. فرهنگ کار در مالزی.....
۱۳۹	۳. ۵. فرهنگ کار در آمریکا.....
۱۴۱	راهکارهای توسعه فرهنگ کارآفرینی.....
۱۴۱	۱. فرهنگ پذیری.....
۱۴۲	۲. اصلاح فرهنگی.....
۱۴۳	۳. اصلاح مناسبات اجتماعی.....
۱۴۳	۴. آموزش و پرورش استعدادها، قابلیت‌ها و برآورد نیاز.....
۱۴۴	۵. تقویت فرهنگ کار گروهی.....
۱۴۵	۶. اصلاح نگرش منفی نسبت به کسب ثروت.....
۱۴۶	۷. عوامل سیاسی و سیاست‌های دولت.....

فصل پنجم: طرح کسب و کار و اهداف آن

۱۴۷	طرح کسب و کار.....
۱۴۹	اهداف برنامه‌ی کسب و کار.....
۱۵۰	نحوه تنظیم و ارایه‌ی طرح تجاری.....
۱۵۱	انواع طرح‌های تجاری.....
۱۵۲	۱. طرح تجاری یک صفحه‌ای.....
۱۵۲	۱. ۱. چشم انداز.....
۱۵۳	۲. ۱. مأموریت.....

۱۵۳	۱. ۳. اهداف
۱۵۴	۱. ۴. راهبردها
۱۵۴	۱. ۵. برنامه‌ها
۱۵۵	۲. طرح تجاری کامل
۱۵۵	۳. برای طرح تجاری
۱۵۸	۴. ارزیابی برنامه
۱۵۸	۵. مراحل صدور جواز تاسیس و پروانه‌ی بهره‌برداری کسب و کار
۱۶۰	۶. فهرست منابع

تغییر و تحول در عرصه‌های مختلف اجتماعی، اقتصادی، سیاسی، فرهنگی و... در عصر حاضر امری اجتناب ناپذیر است و این تغییر و تحول به نوبه خود از پیشرفتهایی که به طور روزمره در علوم و فناوری‌های مختلف در سطح جهان رخ می‌دهد نشأت می‌گیرد. از این گذشته، نیازمندی‌های بشر نیز مزید بر علت است تا بر اساس شرایط موجود اجتماعی، تغییر و تحولاتی نیز در عرصه زندگی او پدید آید. از آنجایی که در جهان پیچیده امروزی به دنبال تغییر و تحولات، فرصت‌ها و تهدیدهای گسترده‌ای نیز ایجاد می‌شود، لذا سازمان‌ها و شرکت‌ها به روش‌ها، راه‌ها و روش‌های تازه برای برخورد صحیح و اصولی با این فرصت‌ها و تهدیدها نیاز دارند. به طوری که بتوانند فرصت‌ها را غنیمت شمرده و به مقابله با تهدیدها بپردازند. خلاقیت مولفه‌ای است که ارتباط نزدیکی با تغییر و تحول دارد. به عبارتی، می‌توان تغییر و تحول را ناشی از خلاقیت و ایده‌های خلاق پنداشت، به همین دلیل است که دستاوردهای علمی بشر در عرصه‌های مختلف اجتماعی، اقتصادی، سیاسی، فرهنگی و ... جملگی اشاره به این نکته دارد که ایده‌های خلاق و به مفهوم عام آن یعنی خلاقیت می‌توان پیشرفت‌ها و دستاوردهای تازه‌ای را برای زندگی بشر به ارمغان آورد. نظر به اینکه، موضوع کارآفرینی ارتباط تنگاتنگی با خلاقیت دارد و در واقع خلاقیت از مهمترین پیش شرطهای کارآفرینی و جزء لاینفکی از عوامل و شرایط ظهور آن می‌باشد، لذا به منظور آشنایی دانشجویان و علاقمندان به مفاهیم، ویژگی‌ها و مهارت‌های مورد نیاز برای انجام فعالیت‌های کارآفرینانه کتاب حاضر تحت عنوان کارآفرینی،

مطابق با سرفصل مصوب وزارت علوم، تحقیقات و فناوری در پنج فصل تدوین گردیده که به موضوع کارآفرینی چیست و کارآفرین کیست، خلاقیت و نوآوری، چگونگی راه‌اندازی و مدیریت کسب و کارهای کوچک، فرهنگ کسب و کار، طرح کسب و کار و اهداف آن پرداخته شده است. امیدواریم که مورد استفاده دانشجویان و افکار مستعد قرار گیرد.

با سپاس

مریم واعظی

پاییز ۱۳۹۷